

Hyvä yhdyskuntatekniikan lautakunnan jäsen/varajäsen

Kirkkonummen Keskusmetsä (n. 400 ha) on laaja, keskustasta Masalaan ulottuva yhtenäinen metsä ja osa pääkaupunkiseudun Viherkehää. Sen jo olemassa oleva, kävelijöiden muodostama polkuverkosto on tärkeä virkistytymispaikka niin lähiasukkaille kuin retkeilijöillekin.

Kirkkonummen ympäristöyhdistys (KYY) katsoo, että Keskusmetsän yleissuunnitelma on tarpeen ja tervetullut. Suunnitelman reitit ovat kuitenkin tällaisenaan ylimitoitettuja **ja siihen sisältyvät "pääreitit" olisivat käytännössä teitä, jotka leveinä ja valaistuna aiheuttaisivat kohtuutonta haittaa luonnolle sekä tuhoaisivat Keskusmetsän metsämäisyyttä.** Se, mitä Metsähallitus toteaa suunnitellun tien järeystä suojelualueen osalta koskee todellisuudessa koko Keskusmetsää:

"Finnträskin vanhojen metsien luonnonsuojelualueella ei ole vanhoja tielinjoja tai uria, joita voitaisiin käyttää esitettyjen reittien pohjana. Tästä syystä reittien toteuttaminen tulee todennäköisesti edellyttämään huomattavia rakennus- ja maanmuokkaustöitä. Metsähallitus katsoo, että erityisesti suunniteltu pääreitti on oheisrakenteineen jo sen verran suuri, ettei sitä ole mahdollista pitää luonnonsuojelulaissa määriteltynä ulkoilureittinä tai -polkuna, jonka toteuttaminen on LSL 50.1 § nojalla mahdollista. Sen sijaan pääreitti vastaa kooltaan ja toiminnaltaan (mm. valaistus, hulevesirakenteet) tietä, jonka toteuttaminen edellyttää poikkeamaa alueen rauhoitusmääräyksessä. Asetusmuutokset ja niiden valmistelu ovat Ympäristöministeriön vastuulla."

Keskusmetsän **metsäntuntu, viehäytys sekä virkistys- ja luontoarvot säilytetään parhaiten viitoitetetuilla ja varovasti kunnostetuilla poluilla**, siis samanlaisilla kuin erittäin suosituilla Meikon Kotokierroksella ja Meikon ympäri kiertävällä reitillä (ks. kuva 1). Esitetyn raskaan rakentamisen sijaan tällainen "pääreitti" voidaan toteuttaa suhteellisen nopealla aikataululla, maksaahan sen rakentaminen ja kunnossapito vain murto-osan esitetyn valaistun "pääreitien" kustannuksista.

"Pääreitti" olisi suunnitelman mukaan tarkoitus toteuttaa **päällystettynä, esteettömänä ja valaistuna. Pääreitien pituus olisi 7 km.** On epätarkoituksenmukaista rakentaa tiehen verrattava, massiivinen ulkoiluväylä virkistyskäyttöön. Suunnitelman pääreitti vaatisi niin suuria rakenteita, että ne tuhoaisivat paikoin alueen metsämäisyyden ja leveä tie pääreitteinä erottaisi kulkijaa metsästä ja todennäköisesti heikentäisi lähimetsän tarjoamia terveyshyötyjä.

Reittiä perustellaan suunnitelmassa: *"Pääreitti helpottaa ja sujuvoittaa pyörällä ja jalkaisin tapahtuvaa asiointiliikennettä niin Kirkkonummen keskustan kuin Masalan suuntaan."* Tämä on kelvoton peruste; jo nyt Vanhaa Rantatietä pitkin kulkevat hyvät pyörätiet. Suunnitelmassa todetaan: *"Keskusmetsän ulkoilupainotteisen alueen suunnittelun lähtökohdaksi otettiin hienovarainen alueen kehittäminen eikä suunnittelu koskenut esimerkiksi hiihtolatuja."* Tämä ei pidä paikkaansa. **Kyseessä ei ole hienovarainen suunnitelma, vaan se sisältää vaikutuksiltaan mittavia ja metsää pienentäviä muutoksia Keskusmetsään. Näin massiivista tietä ei tule tehdä rakentamattomaan metsään.**

Suunnitelman valmistelusta **puuttuu myös kokonaan vuorovaikutus** suurimman osan alueen käyttäjistä kanssa. Ainoastaan yksityisten maanomistajien ja metsähallituksen kanssa on keskusteltu.

Nyt käsittelyssä olevaa yleissuunnitelmaa ei tule käyttää sellaisenaan lähtötietona alueen reittien ja muun toiminnan suunnittelemisessa. Kun Keskusmetsän suunnittelua jatketaan tulee tämä suunnitelma laittaa nähtäville samaan tapaan kuin kaavojen valmisteluaineistot ja kuulla lähiasukkaita sekä virkistyskäyttäjiä.

Finnträskin vanhojen metsien luonnonsuojelualueen läpi tietä ei voi rakentaa ilman valtioneuvoston poikkeuslupaa, tämä vaatisi “painavia yhteiskunnallisia perusteita”. Kunnostettu polku ja ohjaus reitille on sen sijaan sallittua tehdä.

Keskusmetsän länsipäässä pääreitti aiheuttaisi kohtuutonta haittaa nykyisille asukkaille, sillä valaistu reitti kulkeisi asutuksen välittömässä läheisyydestä. KYY:n tavoittamat lähialueen asukkaat eivät toivo valaistusta metsään tai esimerkiksi todennäköisesti luvatonta mopoilla ajelua lähimetsään ja rauhalliselle alueelle. Hieman etäämmällä asutuksesta ja suunnitellun “pääreitin” myötäisesti kulkee jo valmiiksi metsätie (ks. karttakuva 2 ja kuva 3), jota voisi hyödyntää esteettömän reitin rakentamisessa. Tämä olisi kaikin puolin resurssien järkevää käyttöä, eikä metsäntuntua ja asukkaille tärkeitä pienipiirteisiä polkuja ja maisemaa tarvitsisi pilata (ks. kuva 4). Suunnitelmassa todetaan: *“Metsäteillä saattaa liikkua isojakin metsäkoneita tai rekkoja.”* Tämä on kuitenkin hyvin satunnaista ja metsäteitä käytetään virkistyskäyttöön jo nyt. Suunnitelmassa mainitut varoituskyltit riittävät kyllä.

Keskusmetsän tulevaisuuden suunnittelua tulee jatkaa

- alueen käyttäjien ja maanomistajien kanssa vuorovaikutuksessa
- tavoitteena polkureitistö, joka vastaa kooltaan ja toiminnaltaan suosittua Meikonkierrosta
- heikentämättä alueen luontoarvoja ja mahdollisuutta luontokokemukseen.

Kirkkonummella 11.12.2024

Kirkkonummen ympäristöyhdistys

Laura Räsänen pj   Merja Talvela vpj

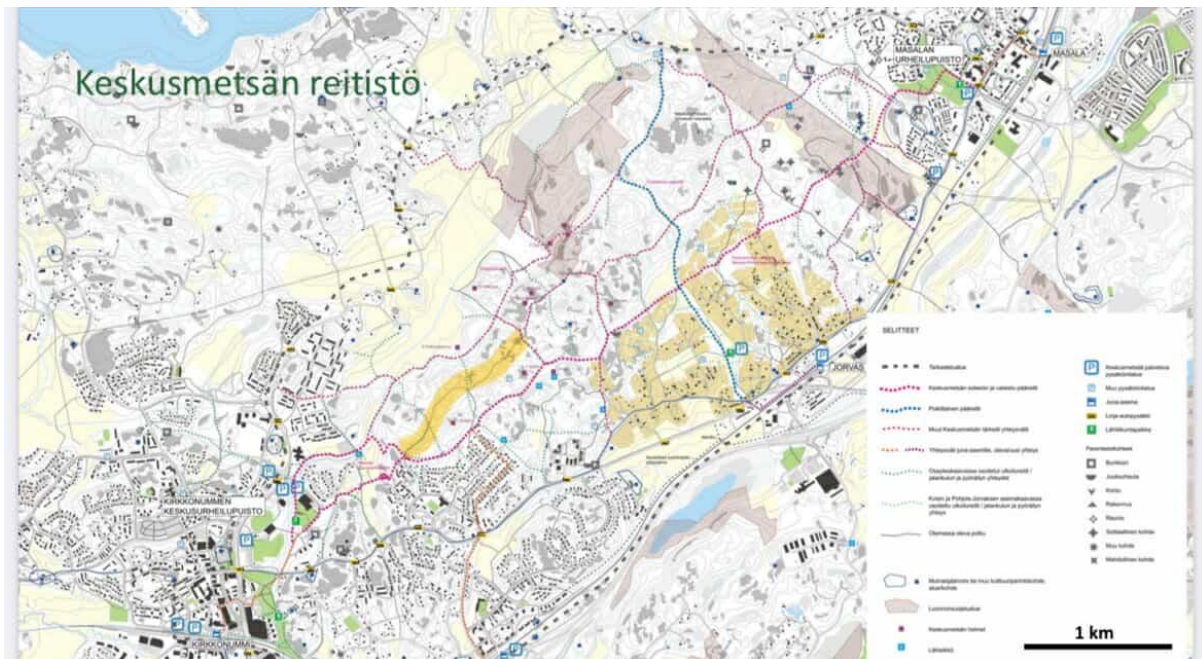
Lisätiedot:

- Sofia Koistinen, etenkin Keskusmetsän länsiosa xx[vain lautakunnan jäsenille]
- Laura Räsänen, Keskusmetsän itäosa xx[vain lautakunnan jäsenille]

Liitteet: Kuvat 1–4

Kuva 1. Meikon ympäri kiertävä polku. Tämän tyylinen reittien rakentaminen sopii myös Keskusmetsään. Kuva: Laura Räsänen.

Kuva 2. Olemassa oleva metsätie on merkitty keltaisella. Metsätie kulkee suunnitellun “pääreitit” myötäisesti sen pohjoispuolella. Huom. Kartassa joka on piirretty kaavakartan päälle

(<https://kirkkonummi.oncloudos.com/kokous/20241919-3-117283.PDF>) ko. keltaisen reitin paikalla olevaa rakentamisesta ei ole päätetty, eikä kaava ole lainvoimainen.

Kuva 3. Olemassa oleva metsätie Keskusmetsän länsipäässä toimisi hyvin pohjana esteettömälle reitille, eikä uutta massiivista tietä tarvitsisi rakentaa asutuksen lähelle. Kuva: Sofia Koistisen kotiarkisto.

Kuva 4. Olemassa oleva helppokulkuinen polku Jolkbyssä asutuksen välittömässä läheisyydessä. Tätä polkua ei tule hävittää massiivisella rakentamisella ja valaistuksella. Kuva: Sofia Koistinen.